

spectantibus præbebat. Iis vero locis, quibus flumen vada habuit transitu faciliora, bina castra & fossa & vallo sunt munita, *Gradiscana* altera nominata, altera *Folianica*, villarum nominibus, quæ utrobique fuerant. Hæc post cladem ad ripam fluminis acceptam pene deserta mansere: illa vero ad hunc diem præsidio retenta, atque magna ex parte Francisci Throni cura, ad hoc ipsum in Patriam missi, muro circumdata, & in munitissimi oppidi speciem redacta. Habuit longitudo operis stadia centum & amplius. Spectavimus post aliquot annos munitionem ipsam pluribus locis pene solo æquatam, vel maxime ea parte, qua glareosa constitit materia, quam imbrium copia facile resolvit. Erat & circa pontem, qui non longe a Goricia fluvio impositus est, agger in castelli speciem erectus, ad quem tuendum missi fuerant ab initio pauci peditum manipuli: inde bina castra, mille inter se passus distantia, majore præsidio firmata: ad tria millia equitum fuere, pedites his adjecti, sed pro numero equitum non adeo multi. Apparuit, ex eo quod vada quæ hosti patuissent, insuperabili obstrusa essent munitione, & quod eadem illa haud infirmo tenerentur præsidio, fore ut hostis Italia abstineret. Idcirco tota Patria, velut nullum ab hoste periculum impendisset, ociose agebat: sed quo major illa securitas fuit, eo sædiore clade terra ipsa oppressa est. Itaque nanque accidit, ut quum minime barbarus affuturus crederetur, infesto agmine in ulteriore Sontii ripa confederit. De hostium numero inter eos qui in castris fuere, minime convenit: decem millia fuisse credidere quidam, augebant alii numerum, alii extenuabant. Ingens tumultus ad primum hostium conspectum in utrisque castris ortus est, conclamatumque repente ad arma; fuissetque in alterutra ripa concursum, nisi militem se ad pugnam expedientem nox ipsa oppressisset. Venetæ utrorumque castrorum copiæ inter se junctæ insomnem noctem egere: jussi equites, instratis equis, armati corpora curare. Habuit in illis imperium Hieronymus Novellus, a primis annis militiæ assuetus, qui clara magnaque ad id tempus fecerat